

MEDIS ... Torsdagen den 9.december ... KV 3D

TVÅMINUTERS UPPGIFT ... SYNONYMER – NÄSTAN SAMMA

När man talar om synonymer, ”samma betydelse”, lyfter man fram att många ord har nästan samma betydelse, t.ex.

Gosse – pojke

Tråna – längta

Skratta – fnittra

Prata – tala – snacka

Men ytterst sällan, om någonsin, är betydelsen helt densamma. Oftast är det något som skiljer. En gosse är prydligare än en pojke, tråna är intensivare än längta och fnittra är barnsligare än skratta. Mer synonyma är exempelvis också och även samt. båda och bägge. Kan utveckling jämföras med förändring?

En varierat ordval är inte ett självändamål för att få variation i språket. Valet av ord bygger upp innehållet i en text och olika ord målar olika verkligheter bl. a. genom att väcka olika associationer.

Du har två minuter för denna uppgift.

Adjektiven i dikter och lätttexter

Nästa vecka skall vi fortsätta med grammatik, bättre sagt med adjektiv och adverbial och vi värmer upp med kommande uppgiften ...

Utan adjektiv blir en låt eller en dikt väldigt platt. Adjektiven beskriver en person eller en känsla närmare och gör en sångtext eller en dikt levande. Adjektiven kan också böjas, *kongrueras*, på olika sätt för att de ska passa substantiven. Några exempel är: en *vacker* sång, ett *vackert* landskap och *vackra* blommor. De kan också användas vid jämförelser, *kompareras*. Några exempel är: bordet är *högt*, skåpet är *högre* och bokhyllan är *högst*. De olika komparationsformerna heter *positiv*, *komparativ* och *superlativ*.

Positiv	Komparativ	Superlativ
vacker	vackrare	vackrast

hög högre högst

bra bättre bäst

Lyssna och skriv

Arbeta individuellt. Lyssna på låten i länken nedan. Skriv ner de *adjektiv* du hör i textrutan nedan.

<https://www.youtube.com/watch?v=LsPedi37caY>

Stiftelsen ... "En annan värld"

Skriv här ...

Skriv ner de olika komparationsformerna i schemat nedan.

POSITIV

KOMPARATIV

SUPERLATIV

Arbeta individuellt.

- a) Välj en egen låt från Youtube eller hitta en dikt som du tycker om i länken nedan.
- b) Lyssna på låten eller läs dikten och plocka ut adjektiven ur texten. Skriv ner dem.

Du får 15 min

ADJEKTIV Öppna länken nedan och gör sida 30, 31, 32 och 32

Oregelbunden böjning av olika adjektiv

Adjektivets komparation

Om adjektiv som slutar på – isk eller - ad

<https://www.smakprov.se/smakprov/visa/9789144110721/partner/studentlitteratur>

Du får 20 min för den här uppgiften

INSÄNDARE

Konsten att skriva ... *Skriv en insändare.*

Integration

Människor har olika åsikter om hur väl man har lyckats med integration i Sverige. En del tycker att kommunen har lyckats bra med integrationen. Andra tycker att kommunen *har misslyckats. På insändarsidan i en dagstidning skriver signaturen* En som känner sig utanför *att kommunen måste göra mer för att snabba på integrationen. Håller Du med eller inte?*

Skriv en insändare till dagstidningen och försök övertyga andra läsare om Din åsikt.

- Välj en lämplig rubrik och en passande signatur.
- presentera Din åsikt
 - argumentera för Din åsikt
 - avsluta med en slutsats eller en uppmaning

Exempeltext insändare

Texten här nedanför är exempel på hur en insändare kan se ut. Det finns även en beskrivning av insändare med en genomgång av de typiska dragen för genren.

Inför köttfri dag i skolan! På vår skola serveras det varje dag någon typ av kött i matsalen. Är det inte hamburgare eller bacon så är det köttbullar och korvar av olika slag. Men behöver vi verkligen ha kött varje dag? Nej, vi vill att skolan inför minst en köttfri dag en gång i veckan. Varför? För det första är det inte miljövänligt att äta kött. Det krävs tio gånger mer energi för att producera kött än vad det krävs för att producera grönsaker. För det andra är det nyttigt att ha en köttfri dag. Enligt Livsmedelsverket kan vi sänka vårt intag av kött med hälften och fortfarande må bra. För det tredje skulle en köttfri dag i veckan leda till att efterfrågan på kött skulle minska. Detta skulle i sin tur leda till bättre djurhållning och mindre lidande för djuren. En köttfri dag leder alltså till tre goda ting: Bättre miljö, bättre hälsa och bättre djurhållning. Nu kanske några menar att det räcker med att använda ekologiskt kött istället för importerat. Men fakta kvarstår fortfarande. En köttfri dag i veckan är bättre! Däremot får skolan gärna servera ekologiskt kött de andra fyra dagarna! Vår förhoppning är att alla skolor i kommunen från och med nästa termin inför en köttfri dag. Vi uppmanar alla elevråd i kommunen att kräva en köttfri dag i skolan!

Miljövänner, Hälsofreaket och Djurrättsaktivisten

INSÄNDARE ... BORT MED REKLAM

Öppna länken

<https://www.bing.com/videos/search?q=ins%c3%a4ndare+exempel&docid=608047659873220798&mid=2EFB303B9C79A1DA8ADC2EFB303B9C79A1DA8ADC&view=detail&FORM=VIRE> och se filmen om insändare.
PLEASE.

INSÄNDARE ... TACKSAM FÖR ETT TACK

Öppna länken

<https://www.bing.com/videos/search?q=ins%c3%a4ndare+exempel&docid=608047659873220798&mid=2EFB303B9C79A1DA8ADC2EFB303B9C79A1DA8ADC&view=detail&FORM=VIRE>

[cid=608034190854601979&mid=92A8474B3CCF9587479E92A8474B3CCF9587479E&view=detail&FORM=VIRE](https://www.bokus.com/bok/9789152336588/sprakvagen-sfi-d-lararhandledning-med-kopieringsunderlag/) och se filmen om insändare.

INSÄNDARE ... GÄSS HINDRAR BADGÄSTERNA

Öppna länken

<https://www.bokus.com/bok/9789152336588/sprakvagen-sfi-d-lararhandledning-med-kopieringsunderlag/> och läs texten på sida nr. 16.

INSÄNDARE ... VI BEHÖVE INGEN NY VÄG

Öppna länken (KAPITEL 1 och INSÄNDARE)

<https://www.sprakvagen.se/d/> och lyssna på "ilsken och frustrerad".
Lyssna även på alla ord. Uttala orden själv därefter.

Insändare – VI BEHÖVER INGEN NY VÄG!

1. Vem har skrivit insändaren?

Svar: Insändaren är undertecknad av "Ilsken och frustrerad". I insändaren kan man läsa att personen bor i Tallbogård strax utanför Bergestad i Bredviks kommun. Det är alltså en arg person som bor i Bredviks kommun som har skrivit insändaren.

2. Vilken åsikt vill skribenten framföra?

Svar: Att framföra en åsikt betyder vad man tycker om någonting. Personen i Bredviks kommun som har skrivit insändaren tycker att man inte ska bygga en ny väg genom parken där personen bor.

3. Vilka argument har skribenten för sin åsikt?

Svar: Med argument menas förklaringar till varför man tycker som man gör.

Frågan är alltså varför tycker personen att man inte ska bygga en ny väg genom parken där personen bor. De förklaringar som finns i texten är:

- parken gör den trevliga stämningen i området och bör därför inte förstöras,
- miljön och luften blir sämre om det byggs en ny väg,
- de boende har klarat sig med den mindre vägen och kan göra det i fortsättningen också.

4. Läs avslutningen. Hur förstärker skribenten sitt argument?

Svar: Skribenten förstärker sitt budskap med ett utropstecken (!) och konstatera att de bara har en park. I texten står: ”Men nu säger alltså kommunen att vi behöver den här nya påfarten för en mer effektiv kommunikation, till kostnaden av en park. Vår enda park dessutom!”.

5. Vilka verb i texten uttrycker åsikt?

Svar: En åsikt är vad någon tycker. Man kan ha olika åsikter. Verb i texten som uttrycker åsikt är: anser, tycker, menar och hävdar.

6. Vad betyder uttrycket ”a och o”?

Svar: Uttrycket ”a och o” betyder det viktigaste.

Det var några exempel. Du får 45 minuter för att läsa eller lyssna alla.

VAD BETYDER ORDEN ... EN SJÄLVRÄTTANDE ÖVNING

För att göra den bör Du

<https://www.ovningsmastaren.se/ovningsmastaren/index.php/exercise/luckmening/9499> öppna länken.

ORDFÖLJD ... VILKET ALTERNATIV ÄR RÄTT ?

För att göra uppgiften bör Du

<https://www.ovningsmastaren.se/ovningsmastaren/index.php/exercise/luckmening/9499> öppna länken.

Du får 12 min

TOMMY OCH HANS MAMMA ... Tomas Andersson Wij

... och alla bänkar där ingen nykter människa sitter

<https://www.youtube.com/watch?v=DZYqLRJwBcs>

Den här _____ av kastanj och gräs
pizzerian och grusvägsdammet
De här svala 50-talshusen och alla _____
där ingen nykter människa sitter
Jag är tillbaks där att allt började en gång
det var i ett annat liv känns det som
Samma ljud när tunnelbanan stannar
samma människa ändå en helt _____

Där ovanför Tobak & Spel
bodde Tommy och hans mamma
Hon var den vackraste mamma jag sett
hon hade smink och inget hår under armarna
Och hon spelade Rod Stewart för oss
och lät oss smaka cigaretterna
Och männen som kom och gick där
jag minns hur de vek med _____

Det var en Aspuddensommar
barndomens allra sista sommar
Se upp för dörrarna dörrarna stängs
vi rusade framåt genom tunnarna, framåt

En ___ har jag lärt mig nu
livet är inte ute efter mig
En sak har jag fattat äntligen
livet vill mig inget ont
Och det jag inte kan förändra
det kan jag acceptera
och det jag kan _____
det är redan förändrat

Deras kylskåp som brummade
Expressens korsord och fotboll vid tre
Det fanns en tystnad mellan _____ här
som jag aldrig riktigt kunde leva med
Jag minns en Aspuddensommar
jag minns skarpt ljus mot gula fasader
och att jag redan var på väg mot något annat
jag minns ett regn över tomma gator

Tommy ___ du mig
Tommys mamma hör du mig

**Tommy hör du mig
Tommys mamma hör du mig**

**Det var länge sen tanken föddes
att alla ska ha samma chans
Och vi stiftade nya lagar
tills _____ inte fanns**

**Ändå sitter vi runt bordet
dukat med allt det bästa i världen
och några tar vad de vill ha medan andra
inte förmår att _____ armen**

Du får 12 minuter att fylla i luckorna medan Du lyssnar låten.

Med aldrig sinande vänlighet

Dj